

30/2001. (X. 3.) EüM rendelet

a külső munkavállalók munkahelyi sugárvédelméről

Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény 68. §-a (2) bekezdésének a) és c) pontjaiban kapott felhatalmazás alapján a következőket rendelem el:

1. § E rendelet hatálya az atomenergia alkalmazási körében külső munkavállalóként ellenőrzött területen munkát végző munkavállalókra, valamint az őket foglalkoztató munkáltatókra, továbbá az ellenőrzött terület engedélyeseire terjed ki.

2. § E rendelet alkalmazásában

a) *ellenőrzött terület*: az a munkaterület, amely megfelel az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 16/2000. (VI. 8.) EüM rendelet (a továbbiakban: R.) 5. számú melléklete 2.2. bekezdése szerinti besorolásnak, tekintet nélkül arra, hogy ellenőrzött állandó vagy ellenőrzött alkalmi munkaterületnek minősül;

b) *engedélyes*: az a természetes személy, jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, aki vagy amely az ellenőrzött területre az R. szerinti sugáregészségügyi hatósági engedéllyel rendelkezik;

c) *külső munkáltató*: az az engedélyesnek nem minősülő természetes személy, jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, amely az ellenőrzött területen az R. 13. §-a és 14. § (1) és (2) bekezdése szerinti engedély alapján az atomenergia alkalmazási körébe tartozó tevékenységet végez, illetve végeztet;

d) *külső munkavállaló*: az R. 2. számú melléklete IV. fejezet 1.2. bekezdésében foglalt „A” besorolású munkavállaló (ideértve a gyakornokot és a tanulót is), aki külső munkáltató alkalmazásában az ellenőrzött területen az atomenergia alkalmazási körébe tartozó, bármilyen rövid ideig tartó tevékenységet végez;

e) *egyéni dozimetriai ellenőrzési igazolás*: olyan személyi dózisnyilvántartó lap, amelyen a Magyarországon munkát vállaló külföldi külső munkavállaló, valamint a külföldön munkát vállaló magyar külső munkavállaló személyi dozimetriai eredményei követhetők;

f) *sugár-egészségügyi hatóság*: az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat Országos Tisztifőorvosi Hivatala (a továbbiakban: OTH), illetőleg területileg illetékes Sugáregészségügyi Decentruma;

g) *radiológiai monitoring rendszer*: az üzemeltetés során az expozíciónak kitett munkavállalók védelmét biztosító rendszer, amely kiterjed különösen a munkahelyek területi besorolására, a munkavállalók kategóriákba sorolására, valamint az említett területek, illetve munkavállalói kategóriák ellenőrzésére és figyelemmel kísérésére irányuló intézkedésekre;

h) *a munkavállaló által végzett tevékenység*: az ellenőrzött területen a külső munkavállaló által végzett bármilyen munka, amelyért az engedélyes felelős.

Az engedélyes kötelezettségei

3. § (1) Az engedélyes köteles arról meggyőződni, hogy a külső munkáltató

a) rendelkezik-e az R. 13. §-a és 14. § (1) és (2) bekezdése szerinti, valamint az e rendelet 5. § (1) bekezdése szerinti megfelelő engedéllyel, illetve

b) eleget tesz-e az 5. §-ban meghatározott kötelezettségeinek.

(2) Az engedélyes köteles a sugár-egészségügyi hatóságnak bejelenteni, ha az ellenőrzött területre nézve saját maga vagy a munkaterület kezelője külső munkáltatóval szerződést kötött.

4. § (1) Az engedélyes a külső munkavállaló tevékenységét illetően felelősséggel tartozik az R. vonatkozó rendelkezéseinek megtartásáért és a külső munkavállaló sugárvédelméért olyan módon, hogy az e célból alkalmazott sugárvédelmi és sugárbiztonsági rendszernek (beleértve az ellenőrzött terület műszeres sugárvédelmi ellenőrzését és a személyi dozimetriát is) a külső munkavállaló számára az állandó munkavállalókkal egyenértékű védelmet kell biztosítania.

(2) Az engedélyes (1) bekezdés szerinti kötelezettsége magába foglalja a jogszabály, illetve a hatósági engedély által az egészséget nem veszélyeztető biztonságos munkavégzés érdekében előírt tárgyi és személyi feltételek biztosítását, így különösen:

- a) az egyéni védőeszköz juttatását,
 - b) a sugárzás jellegének megfelelő dozimetriai ellátást,
 - c) minden egyes külső munkavállaló és minden ellenőrzött területen végzett tevékenység esetében a személyi dozimetriai adatok feljegyzését az R. 10. § (2) bekezdése szerinti munkahelyi sugárvédelmi szabályzatban meghatározott gyakorisággal, valamint
 - d) az ellenőrzött terület jellegének megfelelő speciális munkahelyi sugárvédelmi oktatást.
- 5. § (1)** A külső munkáltató az ellenőrzött területen végzett tevékenység megkezdéséhez köteles az R. 13. §-a és 14. § (1) és (2) bekezdése szerinti engedélyt az illetékes sugár-egészségügyi hatóságtól beszerezni.
- (2) A külső munkáltató az ellenőrzött területen végzett tevékenysége során csak olyan külső munkavállalót alkalmazhat, aki az R. szerinti feltételeknek megfelel.
- (3) A külső munkáltató külföldön ellenőrzött területen végzendő tevékenységét a sugáregészségügyi hatóságnak a tevékenység megkezdésétől számított 3 munkanapon belül bejelenti.

A külső munkavállaló kötelezettségei

- 6. § (1)** A külső munkavállaló az ellenőrzött területen folytatott tevékenysége során köteles a sugárvédelmi szabályzat rá vonatkozó előírásait megtartani.
- (2) Külső munkavállaló külföldön csak megfelelő egyéni dozimetriai ellenőrzési igazolás (a továbbiakban: dozimetriai igazolás) birtokában végezhet ellenőrzött területen munkát.
- (3) A külföldön dolgozó külső munkavállaló a tevékenységének befejezésével az egyéni dozimetriai adatait az egyéni dozimetriai ellenőrzési igazolásba bejegyezteti.
- (4) A (3) bekezdés szerinti adatokat a külső munkavállaló Magyarországra való visszatérését követően az R. szerinti országos nyilvántartással és a munkáltatójával közli.

Dozimetriai ellenőrzés

7. § Külső munkavállaló egyéni sugárterhelésének ellenőrzését, a dozimetriai mennyiségek feljegyzését és nyilvántartását belföldön az R. 2. számú mellékletében, illetve az R. 2. számú függelékében foglaltak alapján kell végezni.

8. § (1) A dozimetriai igazolást a „Fodor József” Országos Közegészségügyi Központ „Frédéric Joliot-Curie” Sugárbiológiai és Sugáregészségügyi Kutató Intézete (a továbbiakban: dozimetriai szolgálat) bocsátja ki.

- (2) A magyar és angol nyelven kibocsátott dozimetriai igazolás a következő adatokat tartalmazza:
- a) a külső munkavállaló neve, születési helye és ideje, illetőleg neme;
 - b) a külső munkavállaló nyilvántartási (dozimetriai igazolás) száma;
 - c) a külső munkavállaló elérhetőségét biztosító adat(ok);
 - d) a külső munkavállaló legutóbbi egészségügyi alkalmassági vizsgálatának ideje és a vizsgálat eredménye;
 - e) a külső munkavállaló elmúlt öt évre vonatkozó személyi dozimetriai adatait;
 - f) a külső munkáltató azonosítását és elérhetőségét biztosító adatokat; valamint
 - g) a kibocsátó megnevezését, a kibocsátás időpontját, továbbá a kibocsátó aláírását.

(3) A dozimetriai igazolásban az egyes ellenőrzési időszakokra (kiküldetésekre) bontva a következő dózismennyiségek jegyezhetők fel:

- a) a személyi dózisegyenérték (egész test) Hp (10);
- b) a személyi dózisegyenérték (szemlencse) Hp (3);
- c) a személyi dózisegyenérték (kezek, bőr) Hp (0,07);
- d) a lekötött effektív dózis; valamint
- e) a radionuklid inkorporációra vonatkozó becsült adatok (nuklid, aktivitás).

(4) A dozimetriai igazolásba a személyi dózisokra vonatkozó adatokat az engedélyes jegyzi be, illetőleg írja alá.

(5) A külső munkavállaló köteles a dozimetriai igazolását megőrizni, továbbá az egyes ellenőrzési időszakok végén a dozimetriai eredményeket az engedéllyessel bejegyeztetni és a dozimetriai szolgálattal közölni.

(6) Külföldi állampolgár külső munkavállaló a dozimetriai igazolását a saját országának illetékes hatóságától szerzi be. Azokra a külföldi állampolgár külső munkavállalókra, akik olyan országból érkeztek, ahol a dozimetriai igazolást még nem vezették be, az (1)-(6) bekezdésben foglaltakat kell megfelelően alkalmazni.

Hatósági ellenőrzés

9. § A rendeletben foglaltak megtartását a sugár-egészségügyi hatóság rendszeresen ellenőrzi, így különösen

- a)* a külső munkavállaló alkalmazásához előírt tárgyi és személyi feltételek biztosítását,
- b)* a külső munkavállaló egészségügyi alkalmasságának meglétét,
- c)* a külső munkavállaló dozimetriai igazolásának megfelelőségét,
- d)* a dozimetriai adatoknak a dozimetriai szolgálattal való közlését, valamint
- e)* a sugárvédelmi alapképzettség, illetve az ellenőrzött terület jellegének megfelelő munkahelyi sugárvédelmi képzettség meglétét.

10. § (1) Ez a rendelet 2002. január 1-jén lép hatályba.

(2) Ez a rendelet a Magyar Köztársaság és az Európai Közösségek és azok tagállamai közötti társulás létesítéséről szóló, Brüsszelben, 1991. december 16-án aláírt Európai Megállapodás tárgykörében, az azt kihirdető 1994. évi I. törvény 3. §-ával összhangban, összeegyeztethető szabályozást tartalmaz a Tanács, a külső munkavállalók munkahelyi sugárvédelméről szóló 90/641/EURATOM irányelvnek rendelkezéseivel.
